فعلیت حکم دیه مغلظه عند الرویة ای عند اللیل؟

شاگرد۲: اگر ساعت ده صبح دیده شد، از قاتل دست بردارند؟

استاد: این مربوط به مباحثی است که فعلیت حرمت قتال در شهر مبارک از چه زمانی است. چه زمانی بالفعل می‌شود؟ «یحرم القتال فی الشهر الحرام»، فعلیت این «یحرم» از چه زمانی است؟ باید به شرع مراجعه کنیم. چون حکم شرعی است. مثل مسأله تغلیظ دیه است که بحث کردیم. الآن هلال را دیدیم، در همین فاصله کسی به قتل خطائی کشته شد. تغلیظ دیه می‌شود یا نه؟ از این بحث کردیم. لذا از چیزهایی که در آن جا سؤال مطرح کردم، همین بود: گفتم آنها اشکال می‌کنند که روز دیدیم، ولی هنوز روز سی ام است و ماه رجب نشده است، چطور می‌خواهید بگویید تغلیظ دیه شود؟! من گفتم تصادف لحظه‌ای است، شما هلال را در وقت غروب دیدید ولی هنوز اذان مغرب نشده است، بیست دقیقه فاصله است، در این بیست دقیقه چه می‌گویید؟! الکلام الکلام. یعنی الآن درست همه هلال را دیدند ولی هنوز اذان مغرب نگفته اند. طبق فتوای مشهور دخول شب از زوال حمره است، لذا این کلام می‌آید.

شاگرد: وقتی آب از سر گذشت چه یک وجب و چه صد وجب، می‌گویند برای مغرب است.

استاد: من هم همین قول را تقویت کردم. عرض کردم در همان بیست دقیقه می‌گویی‌م تغلیظ دیه نشده است. ولو هلال را دیدی‌م، اما چون هنوز لیل داخل نشده طبق ادله می‌گویی‌م تغلیظ دیه نشده است. مستظهر به برائت هم هست.

شاگرد: مضمون حدیث رؤیت در شب است، با اینکه در شب دیدند صاحب وسائل می‌گویند شب بعدی شب اول است.

استاد: نه، «وجه الدلالة انه یفهم منه ان الهلال اذا رئی وقت الغروب فالیوم المستقبل و اللیلة المستقبلة...» که الآن است. مقصودشان روشن است. «الیوم الآتی و اللیلة الآتی» می‌گویند که یعنی همین امشب. مقصودشان روشن است و الا خلاف اجماع می‌شد.

بازبینی #4
ایجاد شده 1 دسامبر 2025 13:52:56 توسط ... .
به روزرسانی شده 25 فوریه 2026 15:59:21 توسط ... .